

Хмельницьке обласне управління освіти і науки

ДНЗ Лісоводський професійний аграрний ліцей

Методична розробка

НА ТЕМУ:

«Сучасні підходи до організації проведення уроку
виробничого навчання»

Розробив майстер в/н Здоровик В.П.

С. Лісоводи 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. УРОК ЯК ОСНОВНА ОРГАНІЗАЦІЙНА ФОРМА ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

1.1 Вимоги до сучасного уроку

1.2 Роль майстра виробничого навчання в організації навчально-виробничого процесу

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ МЕТОДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ

2.1. Вибір методів професійно-практичної підготовки для проведення уроків виробничого навчання

РОЗДІЛ 3. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ

3.1 .Проблемні методи на уроках виробничого навчання

3.2 Метод аналізу конкретних виробничих ситуацій

3.3 Метод ділових (рольових) ігор

3.4 Метод проектів

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

ВСТУП

Науково-технічний прогрес, широке впровадження новітніх технологій у галузях виробництва, докорінна перебудова нашого суспільства на основі принципово нових економічних, соціальних і політичних факторів ставить підвищені вимоги до якості професійної підготовки робітників, які були б конкурентноспроможними на ринку праці в соціально-економічних умовах сьогодення відповідно до Концепції розвитку професійно-технічної (професійної) освіти в Україні.

Перебудова професійної освіти вимагає значного підвищення особистісної відповідальності викладачів і майстрів ПТНЗ у виборі форм і методів навчання і виховання, організації суспільно корисної і продуктивної праці учнів. Суттєвого значення набуває формування типу робітника, здатного до самовдосконалення, саморозвитку та творчого вирішення проблем в професійній діяльності. Тому актуальним стає питання впровадження в навчально-виробничий процес ПТНЗ сучасних методів навчання, які дозволяють не просто передавати учням знання, професійні навички та уміння, але й сприяють всебічному розвитку особистості майбутнього фахівця.

Інноваційне навчання - процес і результат такої навчальної та освітньої діяльності, яка заохочує введення інноваційних змін в існуючу культуру, соціальне середовище. Такий тип навчання підтримує існуючі традиції, а також стимулює активну участь в рішенні проблемних ситуацій, які виникають як перед окремою людиною, так і перед суспільством в цілому. Важливою ланкою професійно-практичної підготовки кваліфікованого робітника є організація та проведення ефективного уроку виробничого навчання, що включає раціональне сполучення методів і прийомів навчання, які спрямовані не тільки на формування системи професійних знань, умінь і навичок, але і на розвиток практичного та системного мислення, здібностей до самостійної творчої діяльності.

Вибір доцільних методів навчання для професійно-практичної підготовки майбутніх робітників значною мірою залежить від методичної

підготовки та педагогічного досвіду майстра виробничого навчання, володіння ним знаннями про сучасну систему методів і прийомів їх застосування для підвищення ефективності навчально-виробничого процесу. Реалізація цього завдання здійснюється при застосуванні багатьох методів навчання у тому числі і інтерактивних, які передбачають навчання в режимі діалогу, під час якого відбувається взаємодія учасників педагогічного процесу з метою взаєморозуміння, спільного вирішення навчальних завдань, проблемних ситуацій, розвитку професійних і особистісних якостей учнів.

РОЗДІЛ 1. УРОК ЯК ОСНОВНА ОРГАНІЗАЦІЙНА ФОРМА ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

1.1 Вимоги до сучасного уроку

Сьогодні змінюється мета та зміст освіти, з'являються нові технології, методи, форми та засоби навчання, але основною формою професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки в ПТНЗ залишається урок.

Урок виробничого навчання - це логічно завершена цілісна частина навчально-виховного процесу, яка забезпечує розв'язання єдиного дидактичного завдання всією групою учнів протягом певного часу. Концепція сучасного уроку базується на особистісно-орієнтованих цінностях освіти, коли учень є центральною фігурою навчального процесу. При цьому педагог у більшій мірі виступає в ролі організатора самостійної, активної, пізнавальної діяльності учнів, компетентного консультанта і помічника. Його професійні вміння повинні бути спрямовані не лише на контроль знань і умінь, але на проектування, діагностику і корегування дій учнів, щоб вчасно допомогти своїми кваліфікованими діями усунути утруднення в одержанні й застосуванні учнями необхідної інформації.

Сучасний зміст освіти та закономірності процесу навчання визначають ряд неодмінних вимог до сучасного уроку : - урок повинен бути логічною одиницею теми, розділу, курсу, відрізнятися цілісністю, внутрішнім взаємозв'язком частин, єдиною логікою розгортання діяльності педагога і учнів; - урок повинен передбачати не тільки виклад нової навчальної

інформації, а й завдання для її практичного застосування, причому частина

знань повинна бути отримана учнями у процесі самостійного пошуку шляхом рішення пошукових задач; - наявність науковості змісту, неодмінною умовою проявлення якої є ознайомлення учнів із доступними для них методами науки може і повинен бути варіативним за своєю структурою; використання навчального матеріалу та завдань для самостійної роботи учнів різного рівня складності; - на уроці повинен здійснюватися розвиток навчальних компетентностей учнів за допомогою відтворення ними академічних знань, вправ у вміннях і навичках, шляхом виконання завдань на застосування академічних компетентностей у нестандартних ситуаціях; - на уроці повинно проводитися систематичне, планомірне та системне оцінювання рівнів навчальних досягнень учнів, виявлення рівня їх навченості. Сучасний урок виробничого навчання - це далеко не одноманітна та єдина структурно-змістова схема. Тому кожний педагог визначає для себе ті форми роботи, які для нього найбільш прийнятні, відповідають тій парадигмі, якій він віддає перевагу в роботі. Саме урок - це місце, де відбуваються самі процеси навчання, виховання і розвитку особистості. За попередні роки багато педагогічних цінностей змінилося. З'явилися не тільки нові цілі, але й нові засоби навчання. Головне, що сьогодні урок розглядається не тільки як діяльність педагога, іншими словами, як форма навчання, а й як діяльність учня. У методичній літературі визначаються чотири блоки вимог до сучасного уроку виробничого навчання:

1. загально педагогічні вимоги
 2. дидактичні вимоги
 3. психологічні вимоги
 4. гігієнічні вимоги
- Перший блок. Загально педагогічні вимоги - пріоритет особистості учня в організації освітнього процесу; - урахування вікових та індивідуальних особливостей учнів; - орієнтація на процес навчання; - створення емоційно-актуального фону навчання; - педагогічний такт і культура мови; - пізнавальна самостійність учнів; - чітке визначення освітніх, виховних і розвиваючих завдань уроку. Другий блок. Дидактичні вимоги - раціональне використання кожної хвилини уроку; - використання активних методів навчання⁴ - зв'язок із раніше вивченим досвідом, набутим учнем; - індивідуалізація, диференціація та інтенсифікація навчального процесу; -

створення умов для успішного навчання учнів. - чітке формулювання освітніх задач в цілому і його складових елементів, їхній зв'язок із розвиваючими та виховними задачами; - вибір форм організації, що забезпечує максимальну самостійність у навчанні учнів; - реалізація на уроці всіх дидактичних принципів; - організоване закінчення уроку. Третій блок. Психологічні вимоги - урахування психологічних особливостей кожного учня; - нормальний психологічний стан і гарний настрій майстра виробничого навчання; - вимогливість і доброзичливість майстра виробничого навчання й учнів; - педагогічна етика і психологічний такт. Четвертий блок. Гігієнічні вимоги - дотримання певного температурного режиму; - нормативність освітлення навчального приміщення, майстерні; - провітрювання; - чергування видів навчальної роботи⁴ - попередження перевантаження, стомлюваності учнів.

1.2 Роль майстра виробничого навчання в організації навчально-виробничого процесу. Велика роль в організації навчально-виробничого процесу відводиться майстру виробничого навчання, адже якість підготовки висококваліфікованих фахівців залежить від його професійного рівня. Якщо ще 15-20 років тому посаду майстра займав висококваліфікований наставник-виробничник, як правило, з середньо спеціальною освітою (без педагогічної), то сьогодні, з урахуванням розвитку технологічних процесів, майстер виробничого навчання повинен знати галузь господарства, мати глибокі знання педагогіки і психології. Процес навчання - сам урок виробничого навчання - це співпраця учнів з майстром виробничого навчання. Роль майстра виробничого навчання на уроці є особливою – на уроках він показує учням виробничі прийоми, які формують в них точні й конкретні способи виконання трудових дій, учні відпрацьовують трудові прийоми, характерні їх поєднання, оволодівають сучасними способами виконання робіт, засвоюючи професійні знання та вміння під час виконання виробничих завдань, у процесі підготовки до іспитів, до дипломної роботи. Під впливом майстра виробничого навчання в учнів виробляється професійна самостійність, розвиток творчого мислення. Практика доводить, що сучасний майстер виробничого навчання повинен мати

комунікативні навички, здатність до самооцінки, аналітичне мислення, уміння гнучко адаптуватися, брати на себе відповідальність, виявляти ініціативу, вміти приймати адекватні рішення. Підготовка майстра виробничого навчання до уроку повинна починатися з визначення місця даного уроку в системі уроків по вивченню теми програми, а також вмінь і навичок, об'єму і змісту навчального матеріалу. Готуючись до навчальних занять майстер виробничого навчання уточнює тему і мету уроку і у відповідності з цим визначає тип і його структуру. Заплановані для виконання на заняттях навчально-виробничі роботи розподіляються між учнями групи з врахуванням раніше вивченого. Доцільно доручати їм такі роботи, які включають ще не освоєні прийоми і операції. Майстер виробничого навчання готує навчально-матеріальну базу, перевіряє придатність кожного робочого місця для вивчення навчального матеріалу і виконання намічених робіт, забезпечує їх матеріалами, інструментом і технічною документацією. Потім готує своє робоче місце і підбирає, а при необхідності виготовлює наочні посібники, які будуть використані на уроці. Важливими якостями майстра виробничого навчання є вміння бачити перспективу, відчувати нове, оператись на кращий педагогічний і практичний досвід навчання і виховання, постійно підвищувати свою кваліфікацію, професійну майстерність. Ніякі форми, інструкції і положення не зможуть так дієво вплинути на учнів, як особистий приклад майстра виробничого навчання. Кожному уроку потрібна відмінна підготовка, сучасні методи, висока якість. А кожному учню потрібні глибокі і міцні знання та вміння - це вимоги сьогодення. Висока організація виробничого навчання передбачає наявність якісно продуманого плану уроку, чітку уяву про його цілі; розуміння учнями, які роботи вони будуть виконувати і для чого їм потрібна ця робота; наявність справного обладнання, необхідних приладів і матеріалів, зразковий порядок на кожному робочому місці, раціональне і повне завантаження всіх учнів відповідними завданнями, постійний контроль майстра за роботою кожного учня, дотримання всіх умов безпечної роботи, зв'язок з предметами виробничого навчання, постійне вдосконалення прийомів і методів виробничого

навчання, які забезпечують найбільшу активізацію розумової і пізнавальної діяльності учнів. Важливою ланкою професійно-практичної підготовки кваліфікованого робітника є організація та проведення ефективного уроку виробничого навчання, що включає раціональне сполучення методів і прийомів навчання, які спрямовані не тільки на формування системи професійних знань, умінь і навичок, але і на розвиток практичного та системного мислення, здібностей до самостійної творчої діяльності. Вибір доцільних методів навчання для професійно-практичної підготовки майбутніх робітників значною мірою залежить від методичної підготовки та педагогічного досвіду майстра виробничого навчання, володіння ним знаннями про сучасну систему методів і прийомів їх застосування для підвищення ефективності навчально-виробничого процесу з метою взаєморозуміння, спільного вирішення навчальних завдань, проблемних ситуацій, розвитку професійних і особистісних якостей учнів.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ МЕТОДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.

2. 1 Вибір методів професійно-практичної підготовки для проведення уроків виробничого навчання. Методи навчання - це способи взаємозалежної та взаємообумовленої діяльності педагога і учнів, за допомогою яких досягається міцне оволодіння учнями знаннями, уміннями і навичками, формується їх світогляд, розвиваються здібності до самостійного отримання та творчого застосування знань і умінь. В сучасній дидактиці немає єдиної класифікації методів навчання, методи навчання поділяють на активні та пасивні в залежності від участі учнів у навчально-пізнавальній та навчально-виробничій діяльності. Пасивний (репродуктивний) тип навчання. Учень виступає «об'єктом» навчання, має засвоїти і відтворити матеріал, переданий йому педагогом, текстом, підручником тощо, тобто джерелом інформації. До даних методів навчання належать методи, за яких учні лише слухають, дивляться і відтворюють дії педагога на рівні копіювання. Учні, як правило, не спілкуються один з одним в процесі навчально-пізнавальної та навчально - виробничої діяльності. Активне навчання передбачає застосування методів, які стимулюють

пізнавальну активність і самостійність учнів. Учень виступає «суб'єктом» навчання, виконує творчі завдання. Основні методи: самостійна робота, проблемні та творчі завдання, питання від учня до педагога, які розвивають критичне і творче мислення. Інтерактивне навчання. Навчальний процес відбувається за умов постійної, активної взаємодії всіх учнів. Це - співнавчання, взаємонавчання, де учень і педагог є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання. Педагог виступає лише в ролі організатора процесу навчання. Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання навчально-виробничих ситуацій, використання рольових ігор, спільне розв'язання проблем. Воно ефективно сприяє формуванню вмінь, навичок і особистісних цінностей, створенню атмосфери творчого співробітництва педагога і учнівського колективу. Для того, щоб здійснити педагогічно-обґрунтований вибір методів, необхідно знати, які задачі і при яких умовах вирішуються за допомогою тих чи інших методів, а також враховувати специфічні особливості процесу навчання професії. На вибір методів навчання впливають деякі специфічні особливості професійно-практичної підготовки:

- об'єднання навчально-пізнавальної діяльності учнів із продуктивною працею;
- специфіка організації праці на виробництві, для якого проводиться підготовка робітників;
- прогностична модель робітника професії, орієнтуючись на яку, обираються методи навчання, що формують різний рівень сенсорних, моторних і інтелектуальних умінь і навичок і відповідне їм співвідношення репродуктивних, евристичних і проблемних методів навчання;
- системи професійно-практичної підготовки властиві даній професії;
- етапи формування професійних умінь і навичок учнів. Отже, методи професійно-практичної підготовки можна визначити як дидактичну систему, що містить сукупність способів і прийомів спільної діяльності майстра і учнів, за допомогою яких учні набувають професійні знання, уміння і навички, професійну майстерність. При виборі методів навчання в процесі

професійно-практичної підготовки рекомендується враховувати наступні фактори: - мету і задачі уроку виробничого навчання; - зміст навчання. Репродуктивні методи доцільно застосовувати при - відсутності опорних знань і умінь учнів, при формуванні складних професійних умінь, при закріпленні нових умінь і формуванні навичок. Продуктивні методи більш ефективні на завершальних етапах вивчення теми, коли учні володіють запасом знань, умінь, і необхідно сформувати професійно значущі практичні уміння і навички; - взаємозв'язок практичних професійних знань, умінь і навичок з теоретичним навчальним матеріалом; - підготовленість учнів до сприйняття навчальної інформації і виконання трудових дій на заданому рівні; - рівень засвоєння, на якому повинні бути сформовані знання і практичні уміння: загальне ознайомлення, відтворення, міцне оволодіння, перенос у нові умови; - зростання професійної самостійності в процесі оволодіння знаннями, уміннями, навичками; - матеріально-технічну базу при організації уроку виробничого навчання; - ліміт навчального часу; - професійну компетентність майстра виробничого навчання, яка - обумовлена досвідом, рівнем педагогічної майстерності, особистісними якостями.

РОЗДІЛ 3. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ

3.1 Проблемні методи на уроках виробничого навчання. Застосування проблемних методів навчання в процесі оволодіння професійними уміннями і навичками сприяє розвитку таких якостей сучасного працівника, як професійна компетентність, уміння самостійно визначати проблеми, критично їх оцінювати та приймати рішення з розв'язанням. Проблемне навчання реалізується за допомогою словесних, наочних і практичних методів, причому їх співвідношення залежить від ступеня самостійності учнів. Особливістю застосування проблемних методів на уроках виробничого навчання є обов'язковий зв'язок з конкретною діяльністю учнів. Проблемна ситуація - це положення, при якому виникає протиріччя між наявними знаннями, уміннями учнів і неможливістю з їх допомогою пояснити нові факти, явища і обрати

правильний спосіб практичної діяльності. В процесі професійно-практичної підготовки проблемні ситуації доцільно розробляти у наступних випадках: - при розробці технологічних процесів з урахуванням умов, що змінилися (при використанні нового інструменту, оснащення, нових матеріалів; раціональних режимів обробки й організації праці; при порушеннях технологічного режиму); - при пошуку та аналізі причин несправностей обладнання, приладів, механізмів; - під час вибору раціональних режимів технологічних процесів у конкретних умовах при різноманітті факторів; -при виборі сировини для виготовлення продукції для попередження нетипових порушень технологічного процесу. Для формування проблемних запитань можна рекомендувати наступні ключові слова: «Що відбудеться у випадку...?», « Чи можна замінити...?», «Які умови необхідні для здійснення...?», «Як необхідно змінити послідовність операцій, щоб...?», «Чому потрібно зробити саме так, а не інакше...?». Застосування проблемного навчання можливе на всіх етапах уроків виробничого навчання будь-якого типу. Виділяють чотири рівні проблемності, які характеризують рівень самостійності учнів при виконанні завдання. Перший рівень проблемності: майстер сам створює проблемну ситуацію і показує шляхи та способи її вирішення. Характер навчальної діяльності учнів - репродуктивний. Метод інструктування - монологічний виклад (розповідь, пояснення, роз'яснення ходу демонстраційного експерименту та ін.). Проблемний виклад першого рівня застосовують при мотивації навчальної діяльності, поясненні нового матеріалу на вступному інструктажі, при слабкій підготовці учнів на всіх етапах навчання. Другий рівень відрізняється

від першого збільшенням частки самостійної роботи учнів при вирішенні проблеми, яку ставить майстер: її розв'язання здійснюється в процесі спільної роботи майстра і учнів. Метод інструктування - діалогічний виклад (сполучення розповіді, пояснення на етапі викладення проблемного навчального матеріалу з елементами евристичної бесіди в процесі обговорення). Застосування проблемного навчання на цьому рівні в процесі інструктування на уроках виробничого навчання можна реалізувати у такий спосіб: після викладення

нового навчального матеріалу і проведення показу нових трудових дій, під час обговорення порядку виконання робіт майстер замість готових правил і вказівок обговорює у формі бесіди з учнями раціональні режими технологічних процесів, можливість використання різних матеріалів, інструментів, оснащення тощо. На третьому рівні майстер тільки створює проблему, а учні розв'язують її в процесі самостійної пізнавальної діяльності під його керівництвом. На уроках виробничого навчання цей рівень проблемності може бути реалізований у вигляді «неповного» вступного інструктажу чи завдань при роботі з інструкційно-технологічною документацією. «Неповне» вступне інструктування можна представити в наступному вигляді: майстер, пояснюючи виконання завдання, пропонує учням самим визначити, яку операцію він навмисно пропустив, в якій послідовності, якими прийомами, способами, інструментами вона виконується. Завдання для роботи з інструкційно-технологічною документацією можуть бути такими: вказати особливості нових трудових прийомів; доповнити інструкційними вказівками картки, де зазначена тільки послідовність робіт; вказати методи самоконтролю на різних етапах. Необхідно враховувати, що проблемні питання і практичні завдання повинні викликати утруднення в учнів, але бути доступними і посильними, тому що непосильні завдання не можуть викликати інтересу до їх розв'язання. Використання проблемно-виробничих завдань сприяє прогнозуванню виробничих ситуацій, відпрацювання вміння застосовувати теоретичні знання на практиці. При проведенні уроків

виробничого навчання велика увага приділяється дотриманню технологічного процесу. Основним завданням у виробничому навчанні кухарів є практичне відпрацювання трудових прийомів приготування страв, закріплення теоретичних знань з розрахунку сировини, організація робочого місця, дотримання санітарії та гігієни, бережливе ставлення до продуктів харчування. Використання проблемного методу на уроках виробничого навчання сприяє формуванню навичок самостійної навчальної діяльності, підвищує інтерес і мотивацію до навчання, розвиває творчі здібності, що в підсумку приводить до глибокого і

міцного засвоєння вивченого матеріалу.

3.2 Метод аналізу конкретних виробничих ситуацій Метод аналізу конкретних виробничих ситуацій можна реалізувати таким чином: перед учнями ставиться виробнича ситуація, в якій охарактеризовані її умови (можливо, і дії учасників у даній ситуації). Пропонується оцінити ситуацію (правильність дій учасників), зробити її аналіз і аргументований вибір практичних дій з її розв'язання. Цей метод можна ефективно застосовувати на вступному інструктажі при актуалізації опорних знань і умінь учнів, при закріпленні нового навчального матеріалу, в процесі заключного інструктажу під час обговорення результатів роботи на уроці. При розробці змісту конкретних виробничих ситуацій слід враховувати, що вони можуть бути декількох типів: - вибір рішення щодо застосування правильних практичних дій в конкретних умовах; - вибір правильних дій у кризовій ситуації, яка створилася при поломці інструменту, пристосувань, при порушенні технологічного режиму, правил охорони праці тощо; - застосування знань і умінь при вирішенні конфліктної ситуації (це найбільш характерно для професій сфери обслуговування).

3.3 Метод ділових (рольових) ігор Сутність методу ділових ігор - взаємозв'язок імітаційного моделювання і рольового спілкування учасників гри в процесі вирішення професійних задач високого рівня проблемності, здійснення міжособистісних комунікативних зв'язків у процесі ділової гри. Ділова (рольова) гра на уроці виробничого навчання, як правило, має міжпредметний характер, оскільки для виконання трудових дій необхідні інтегровані професійні знання. Елементами навчальної ділової гри, за даними робіт слід вважати:

- наявність проблеми чи задачі, значущої для професійної діяльності; - наявність дидактичної мети, спрямованої на формування практичних умінь, систематизацію й узагальнення професійних знань, розвиток визначених механізмів мислення, виховання професійно значимих якостей особистості;
- моделювання учнями майбутньої професійної діяльності і функцій, властивих для цієї діяльності;

- наявність ролей: кожен учень у відповідності зі сценарієм виконує роль, характерну для професії, якій він навчається;
- кожна роль повинна мати конкретні обов'язки, що дозволить об'єктивно оцінити діяльність кожного учасника ігрового колективу;
- ігрова (конфліктна) ситуація дається у вигляді опису і можливих, зненацька виникаючих ситуацій у процесі проведення гри, що ускладнює можливість прийняття правильних рішень;
- правила гри включають як заохочувальні, так і штрафні міри, що утримує ігрові колективи в межах, обумовлених вимогами гри;
- взаємодія учасників у процесі гри: вироблення колективного рішення з одного боку, і багатоальтернативність рішень, пов'язаних із розходженням думок і позицій окремих учасників гри - з іншого.

3.4 Метод проектів В основі методу проектів лежить розвиток пізнавальних навичок учнів, умінь самостійно конструювати свої знання та орієнтуватися в інформаційному просторі, розвиток критичного мислення. Адже для того, щоб досягти результату, який можна застосувати у реальній практичній діяльності, необхідно навчитися креативно мислити, знаходити та вирішувати проблеми, залучаючи з цією метою знання з різних областей, прогнозувати результати та можливі наслідки різних варіантів рішення, вміти встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Метод проектів також завжди передбачає вирішення конкретної проблеми. Тому метод проектів є комплексним методом. Учасники проекту повинні самостійно або спільними зусиллями вирішити проблему, застосувавши необхідні знання та практичні уміння. Метод проектів завжди орієнтований на самостійну діяльність учнів-індивідуальну, парну, групову. Отже, метод проектів-спосіб досягнення дидактичної мети через детальну розробку проблеми, яка повинна завершитися реальним практичним результатом, оформленим у вигляді конкретного продукту самостійної діяльності учнів.

ВИСНОВОК

Сучасні уроки виробничого навчання відрізняються від традиційних

змістом, організаційно-методичною стороною, застосуванням ТЗН, активних методів навчання, рівнем активізації пізнавальної діяльності, темпом проходження матеріалу, високим рівнем мотивації навчальної діяльності. Головне, що має відрізняти урок в умовах реформи від традиційності, - це його високий кінцевий результат, тобто засвоєння безпосередньо на уроці основного змісту, формування професійних умінь і навичок, успішне вирішення завдань виховання і загального розвитку учнів. Велике практичне значення має виховання у процесі виробничого навчання конкретно професійних важливих якостей, необхідних майбутнім молодим працівникам. Готуючись до уроку в/н, я намагаюсь внести в них щось нове, що не тільки активізує, зацікавлює учнів, розвиває їх творчий потенціал, але й стане в пригоді у майбутній професійній діяльності. Використовую на своїх уроках ІКТ (різноманітні мультимедійні засоби), які направлені на формування в учнів творчих здібностей і готовності до самостійного виконання робіт. Серед величезного різноманіття навчальних мультимедійних систем умовно можна відокремити засоби, які, на мій погляд, є найбільш ефективними на уроках: комп'ютерні тренажери; навчальні фільми; мультимедіа-презентації; відеодемонстрації. Мультимедійні засоби навчання є універсальними, оскільки можуть бути використаними на різних етапах уроку:

- під час мотивації як постановка проблеми перед вивченням нового матеріалу;
- у поясненні нового матеріалу як ілюстрації;
- під час закріплення та узагальнення знань;
- для контролю знань. Особлива роль у навчальному процесі відводиться навчальним презентаціям. Розвиваючи презентаційний спосіб навчання, у перспективі можна очікувати створення взаємопов'язаних навчальних пакетів із різних навчальних предметів, що забезпечують також міжпредметні зв'язки, систематизацію і узагальнення існуючих засобів викладання, можливість проведення нестандартних уроків, створення електронних тестів. Таким чином, розвиток інформаційних технологій дає широку можливість для винаходу нових методик в освіті і тим самим підвищує її якість. Я переконана, що електронні

тести - це допомога в роботі майстру. При професійній підготовці учнів -кухарів, кондитерів, барменів та при вдосконаленні роботи майстрів виробничого навчання набув поширення сучасний інноваційний метод -майстер -клас. Наші майстер-класи з кулінарії-це не просто «показовий виступ» майстра перед аудиторією, це - насамперед урок, на якому найпильніша увага приділяється технології приготування страв з усіма нюансами, про які учні не прочитають в куховарських книгах і не побачать навіть у кулінарних тв-шоу. Під час проведення майстер-класів з кулінарії учні не тільки готують страви, але ще й навчаються майстерності подачі страви, підбору правильного посуду та напоїв, пізнають про спеції та історії появи страви. Вміння планувати власну діяльність, самостійно визначати завдання на основі аналізу одержаної інформації та реалізувати заплановане, одержуючи реальний практичний результат - такі вміння є передумовою не лише професійного успіху, а й особистісного зростання. Всі інноваційні методи, які приводять до позитивних результатів і спрямовані на формування професійних умінь і навичок мають право на їх використання на уроках виробничого навчання. Формат сучасного уроку - це урок з використанням ідеї креативної освіти, а інтерактивні технології, методи і форми навчання є оптимальними для вирішення суспільних завдань з формування майбутнього робітника з розкритим, критичним та креативним мисленням. Отже, основною цільовою установкою використання інноваційних методів навчання є підготовка молодшої людини до майбутньої виробничої діяльності, формування її громадянської позиції на уроках із будь-якої теми навчальної програми. Уроки виробничого навчання з використанням інноваційних методів надають учням можливості для формування основних пізнавальних і громадянських умінь, а також навичок і зразків поведінки в суспільстві. Використання ділових ігор, проєктів, модульних технологій, вирішення проблемних та конкретних виробничих ситуацій сприяють розвитку ініціативи, незалежності, уяви, самодисципліни, залучають до активної участі у процесі навчання, заохочують учнів працювати разом, висловлювати свої думки, виражати почуття та використовувати свій досвід,

розвивати вміння вчитися, брати на себе відповідальність за результати праці.

Список використаної літератури. 1. Сілаєва І. Є. Методи професійно-практичної підготовки. Методичні рекомендації. - Донецьк: АПНУ ДПДО ІПП, 2006 2. Інноваційні процеси в сучасній професійній школі // Професійно-технічна освіта. - 2005. - № 7. 3. Ромадіна Л. Сучасні вимоги до уроку // Відкритий урок. - 2007. 4. <http://www.znanius.com/4449.html>